

CENNÉ PAPIRY

VY_62_INOVACE_FGZSV_PN_19

Sada: Ekonomie

Téma: Cenné papíry

Autor: Mgr. Pavel Peňáz

Předmět: Základy společenských věd

Ročník: 3. ročník

Využití: Prezentace určená pro výklad a opakování

Anotace: Seznámení s možnostmi využití cenných papírů v praxi

Gymnázium Vincence Makovského
se sportovními třídami Nové Město na Moravě

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CENNÝ PAPÍR

- vyjadřuje nárok jeho vlastníka na peněžní hodnotu (pohledávka) nebo na majetek či zboží za předem stanovených podmínek
- musí splňovat zákonem předepsané náležitosti
- na obchodování s CP dohlíží ČNB
- dělíme je na
 - zbožový cenný papír (dokládají právo na majetek, např. lodní listy)
 - cenný papír peněžního trhu (směnka, šek, pokladniční poukázky)
 - cenný papír kapitálového trhu (akcie, podílové listy, dluhopisy)

EMISE

- je to vydání CP k jeho obchodování na peněžním nebo kapitálovém trhu
- ten kdo vydává CP se nazývá **EMITENT**
- cílem emise je prodat CP investorům a získat tím finanční prostředky
- některé CP nejsou vydávány hromadně, ale individuálně (směnka, šek)
- listinný CP = fyzicky existující
- zaknihovaný CP = v elektronické podobě (Centrální depozitář cenných papírů)
- CP na doručitele (majitel je ten kdo CP předloží)
- CP na jméno (jsou opatřeny jménem majitele)

SMĚNKA

- je potvrzení závazku emitenta zaplatit majiteli směnky peněžní sumu
- musí označovat: označení, že jde o směnku, bezpodmínečný slib zaplatit sumu, datum splatnosti, místo placení, jméno toho, komu má být suma zaplacená, datum a místo vystavení, podpis výstavce

ŠEK

- je příkazem emitenta vyplatit majiteli šeku uvedenou finanční částku
- nejvíce se podobá peněžním prostředkům v hotovosti
- výstavce šeku dává šekem své bance příkaz, aby z jeho účtu vyplatila osobě, která jej předloží a to v hotovosti, nebo na bankovní účet
- šek musí být krytý – tzn. že výstavce má na účtu dostatek peněz
- v ČR není moc používaný

DEPOZITNÍ CERTIFIKÁT

- vydávají banky ve snaze získat finanční zdroje
- výhodou investice je pevný úrok, který je často vyšší než u termínovaných vkladů
- jsou relativně výnosné
- podmínkou je vyšší investovaná částka

AKCIE

- je dlouhodobý majetkový CP, který je dokladem o podílu na majetku firmy
- nominální hodnota akcie = peněžní hodnota přiřazená k akci
- emisní kurz = cena, za niž podnik prodává akcie
- emisní ážio = je částka tvořená rozdílem mezi emisním kurzem a nominální hodnotou
- podniky emitují akcie na začátku činnosti nebo ve chvíli, kdy potřebují svůj majetek navýšit (rozšíření výroby)
- právní normu, kterou musí dodržovat je obchodní zákoník

Zjistí si, co znamená:

- akcie kmenové
- akcie prioritní
- akcie neobchodovatelné
- akcie obchodovatelné

DLUHOPIS

- = obligace
- dlouhodobý úvěrový CP, který dokládá vznik závazku dlužníka vůči věřiteli
- podle emitenta je dělíme na státní, komunální, bankovní a podnikové
- výši výnosu z dluhopisu určuje KUPON
- kupon může být **pevný** (pevně stanoven % výnos), **proměnlivý** (výnos závisí na % vývoji úroku) nebo **nulový** (rozdíl mezi nákupní cenou a nominální hodnotou)
- dohlížitelem nad dluhopisy je ČNB
- drobní investoři mohou do dluhopisů investovat prostřednictvím dluhopisových fondů

Zdroje

kol.: Společenské vědy pro střední školy, 3. díl. Didaktis 2011

kol.: Ekonomika pro střední školy – úvod. Didaktis 2013

Švarcová J. a kol.: EKONOMIE. CEED 2007

Obr. Kliparty MS Office